

Dílo, které Escrivá nechtěl založit. Historie kněze, který se stal svatým.

Vittorio Messori je známý italský novinář a publicista. V České republice mu kromě jiného vyšla v roce 1998 kniha Případ Opus Dei.

28.10.2007

Právě před pěti lety, 6. října 2002, jsem byl na náměstí sv. Petra, které už bylo svědkem nespočetných davů lidí, ale nikdy takovýchto rozměrů.

Na tuto událost mám výjimečnou vzpomínku, především vizuální, neboť jsem pomáhal Giuseppe De Carli s televizním přenosem.

Stanoviště televize RAI bylo na jakési kovové konstrukci vedle kolonády: z této vyvýšené polohy se náměstí jevilo jako moře lidí seřazených do sektorů. Každý zde měl své místo.

Možná několik stovek tisíců osob, které stály v naprosté tichosti, pokud to liturgie vyžadovala nebo když mluvil papež. Nicméně nebyl zaplněn pouze přísně vymezený prostor náměstí navrženého Berninim, ale ukázněný dav lidí sahal celou třídou Villa della Conciliazione až k řece Tibeře.

Dokonce ještě dál, protože když chtěl papež Jan Pavel II. všechny pozdravit, dojel v papamobilu až ke Castel Sant'Angelo. Určitě přišlo na půl milionu lidí. Televizní kamery zabíraly tváře lidí smáčených slzami: přijeli z velké dálky, možná, že vydali všechny své úspory, ale kvůli

fyzickým možnostem náměstí se nemohli dostat blíže. Byla to kanonizace Josemarii Escrivá de Balaguer, „zakladatele“ Opus Dei. Uvozovky ve slově zakladatel jsou opodstatněné. On sám, je vyžadoval, když se o něm, navzdory jeho přání zůstat ve skrytosti, psalo. Často opakoval s kroucením hlavou: „Jsem zakladatel bez základu.“

Právě tuto skutečnost, i když je téměř vždy ignorovaná, si plně uvědomuje jedna z nejvíce milovaných katolických institucí (potvrzeno obrovským množstvím lidí v roce 2002) a zároveň instituce, proti které se nejvíce bojuje, ba dokonce se jí až opovrhne, a to dokonce uvnitř samotné katolické církve. Přátelé i nepřátelé často neznají celou skutečnost, kvůli níž se hádají. Je proto příhodné v měsíci pětiletého výročí kanonizace připomenout, že otec Josemaria nejenom že nechtěl nic založit (a tím méně založit Opus

Dei), ale měl k tomu, jak sám přiznal, velkou nechuť.

Věci se udály takto: ráno 2. října 1928 mladý dvacetišestiletý aragonský kněz přijel do Madridu dokončit studia práv. Nacházel se v bytě domu sv. Vincenta z Pauly, kde měl pokračovat v duchovních cvičeních. Mladý kněz nemá mystickou povahu, je spíše pragmatický, má organizačního ducha, ne ducha proroka. Dokonce váhal mezi seminářem a technikou, mezi teologií a architekturou. Měl nicméně jasné tušení, že od něj Bůh chce něco velmi určitého, a rozhodl se stát knězem, aby byl Bohu více k dispozici, ať už půjde o cokoliv. Svou budoucnost vidí v roli spolehlivého administrátora farnosti, určitě ne v roli charismatického kněze. Jeho spiritualita, která se po celý jeho život nezmění a kterou bude předávat svým následovníkům, nemá v sobě nic zázračného. Nečeká

na žádná „znamení“, ale spíše jim nedůvěřuje, a je přesvědčen, že Bůh mluví skrze události všedního dne. A tak právě když vyzvání v sousedním kostele, dojde k „události“ - nečekané a budící rozpaky -, která změní život nejenom otce Josemaríi, ale také nespočetného počtu osob z celého světa. Která nakonec vyústí v první a dosud jedinou osobní prelaturu katolické církve, jež má na celém světě 84 000 následovníků, z toho 1 800 kněží. Slovy postulátora procesu kanonizace: „Když byl usebrán ve svém pokoji, Bohu se zachtělo ho osvítit: viděl Opus Dei tak, jak to Pán chtěl a jak se to i uskuteční v průběhu dějin.“

Mons. Escrivá vždy rozhodně říkal, že tato instituce není jeho, že nevznikla na základě úvahy, přemýšlení nebo rozhodnutí odpovědět na duchovní a materiální potřeby, jak je to obvyklé u ostatních náboženských skupin. Nejedná se

proto o založení, ale spíše o Boží zjevení. Samotné jméno Dílo Boží naznačuje, že vše bylo odjakživa v Božím plánu a že tento mladý kněz pocházející ze Zaragozy, mimo jiné chudý a zcela sám, byl vybrán pouze jako nástroj. Nástroj, který dost dlouho vzdoroval, který se dokonce této povinnosti vyhýbal a nejenom že ji nehledal, ale ze které měl i strach. Když si ale tento kříž musel naložit, viděl ho alespoň zúženě: „Toto Dílo bude mít pouze mužskou větev“, píše jednomu z mála přátel, kterým se svěřil. Přesto 14. února 1930 během slavení mše svaté přišla nová rána: „znovu spatřil“ to, čeho měl být, chtít nebo nechtít, poslušným nástrojem. Plný nepokoje si uvědomil, že Dílo se skládá nejenom z mužů, ale také z žen. Dnes patří k Dílu muži i ženy ve stejném počtu. Sv. Josemaria byl zahradník, kterému Pán zahrady svěřil semínko, aby ho celoživotní prací proměnil v rostlinu, jejíž povaha i druh byly dané již od

věčnosti. A tato skutečnost má dalekosáhlé důsledky: především přesvědčení, že Opus Dei, protože nevzniklo na základě lidského úmyslu, který by vycházel z konkrétních okolností, ale na základě nadpřirozeného projektu, potrvá navěky až do konce dějin a do druhého příchodu Krista. Dále přesvědčení, že proces růstu bude pomalý a postupný, ale - podobně jako u velkého stromu - trvalý a jistý. Bůh, který to takto chtěl, je zárukou jeho budoucnosti. Odtud „klidná síla“, která nic neuspěchá, ale je určitým způsobem neústupná, a která je pro Dílo charakteristická, což překvapilo i toho, jehož církev zařadila před pěti lety mezi své svaté.

Vittorio Messori, Corriere della Sera, 6. října 2007

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
dilo-ktere-escriva-nechtel-zalozit-
historie-kneze-ktery-se-stal-svatym/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/dilo-ktere-escriva-nechtel-zalozit-historie-kneze-ktery-se-stal-svatym/)
(05.08.2025)